बन्दिपुर गाउँपालिका

रोजगार सेवा केन्द्र

नमस्कार

२०७६/०९/१२

शनिबार

उद्धेश्य

- प्रस्तुती पश्चात सहभागी कर्मचारीहरुले रोजगार कार्यक्रमबारे जानकार हुनेछन
- रोजगा सेवा केन्द्रबाट प्रवाह हुने सेवा, मापदण्ड, लक्षित वर्ग, बेरोजगार भता बारे जानकार हुनेछन ।
- सेशनको अन्त्य सम्म श्रम ऐन, कामका लागि समुदायमा आधारित सामुदयीक आयोजना सँचालन तथा व्यवस्थापन कार्यविधी बारे सामान्य जानकारी लिनेछन
- रोजगार शाखा र अन्य विषयगत शाखा विच कसरी एकिकृत रुपमा अन्तरसम्बन्ध स्थापित गरि साझा लक्ष्य हासिल गर्न सकिन्छ भन्ने बारे जानकारा हुनेछन

कार्यक्रम कसको लागि ????????

बेरोजगार व्यक्ति र निजको परिवार

१८ देखि ५९ वर्षको उमेर समूह

बेरोजगार व्यक्ति को

एक आर्थिक वर्षमा न्यूनतम एक सय दिन रोजगारमा संलग्न नभएको

कम्तीमा तोकिए बमोजिमको आय आर्जन हुने स्वरोजगारमा संलग्न नरहेको

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको औचित्य

- १९.२ प्रतिशत युवा पुर्ण बेरोजगार छन् (राष्ट्रिय जनगणना २०६८)

- २८.३ प्रतिशत युवा अर्ध बेरोजगार छन् (ILO 2014)

प्रत्येक वर्ष लगभग साढे ५ लाख युवा श्रमिकको रुपमा बैदेशिक रोजगारीमा जान्छन् ।

- गरिबी २१.६%
- ७८.७ % ग्रामिण क्षेत्रमा

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम: संबैधानिक व्यवस्था

धारा ३३ रोजगारीको हक:

(१) प्रत्येक नागरिकलाई रोजगारीको हक हुनेछ । रोजगारीका शर्त, अवस्था र बेरोजगार सहायता संघीय कानून बमोजिम हुनेछ ।

(२) प्रत्येक नागरिकलाई रोजगारीको छनौट गर्न पाउने हक हुनेछ ।

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को नीति तथा कार्यक्रम

बुँदा नं. ७९: रोजगारी अवसरका सम्भाव्य क्षेत्र पहिचान गर्न, रोजगारीका लागि व्यावसायिक सीप विकास गर्न र देशभित्र रोजगारीका लागि विदेश जानुपर्ने स्थितिको अन्त्य गर्न प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

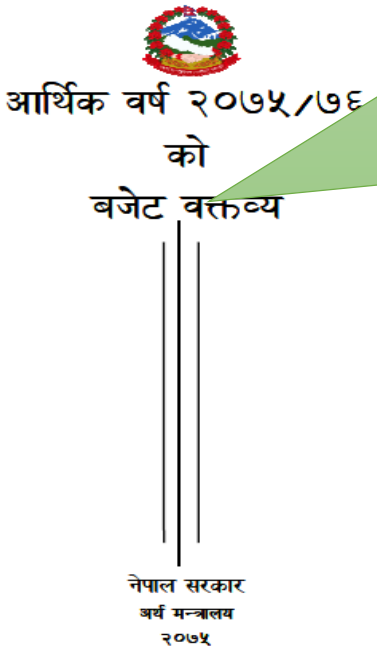

काम र रोजगारी :
२२. मुलुक भित्र थप रोजगारी सिर्जना गरी क्रमशः नेपालीलाई वैदेशिक रोजगारीमा जान नपर्ने अवस्था बनाउन **प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम** सुरु गरिनेछ ।

विद्यमान ऐन, नीति तथा निर्देशिकाहरु

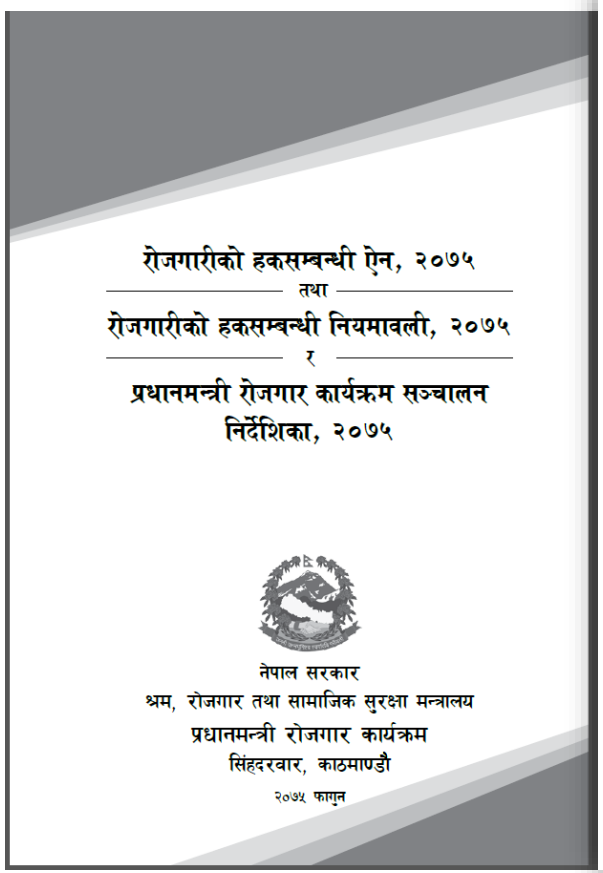

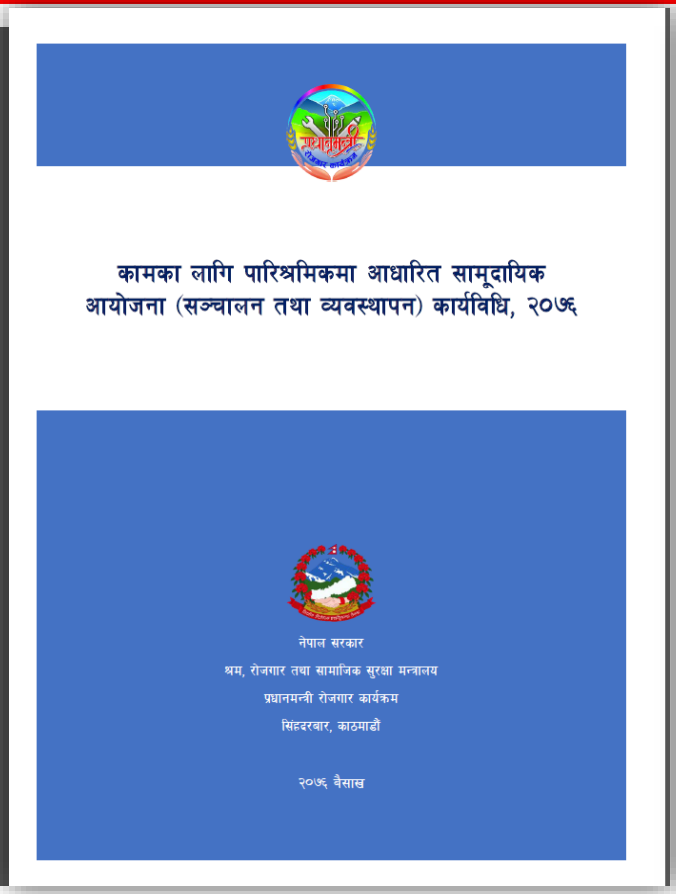

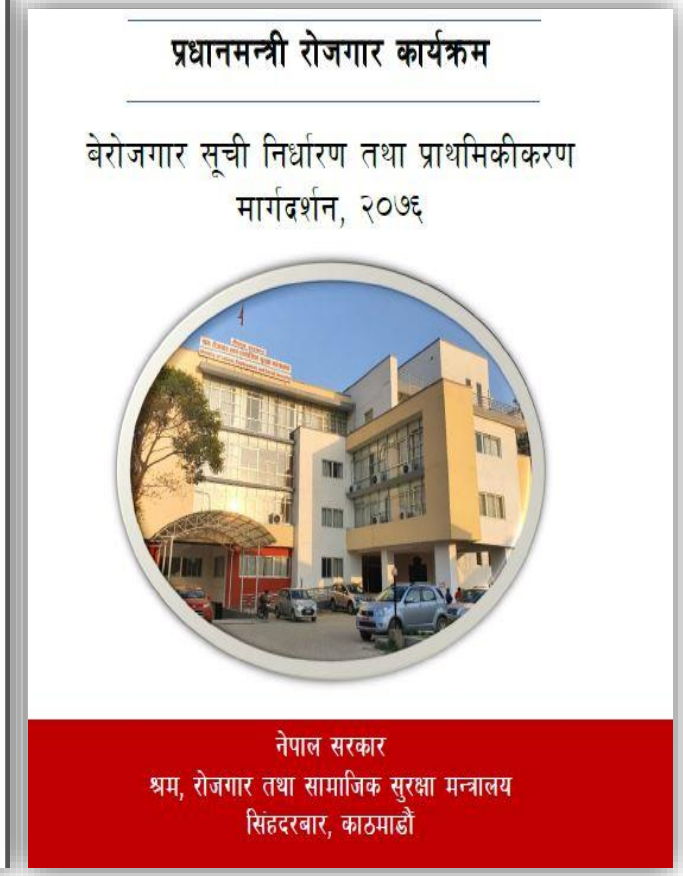

आर्थिक वर्ष २०७६/०७७ को बजेट बक्तव्य

बुँदा नं ६७: चालु आर्थिक वर्षमा शुरु गरिएको प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा कार्यान्वयन गर्न रोजगार सेवा केन्द्रहरुमा सुचिकृत बेरोजगारहरुलाई सार्बजनिक निर्माणमा परिचालन गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ। स्वरोजगारी श्रृजना गर्न सीप र उद्यमशीलता विकास र बीउ पूँजीको व्यवस्था मिलाईएको छ।

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमको : सोच

सबैका लागि रोजगारीको प्रत्याभूति मार्फत नागरिकको जिवनस्तरमा सुधार

उद्देश्यहरु

- आन्तरिक रोजगार सिर्जनाका लागि नीतिगत पहल
- विभिन्न क्षेत्रगत र तहगत समन्वय र सहकार्य स्थापना
- दक्ष र सक्षम जनशक्ति तयार गर्ने
- रोजगार सेवा र सहायता

स्थानीय निर्देशक समिति

(क) गाउँ कार्यपालिकाको अध्यक्ष	–अध्यक्ष
(ख) गाउँ कार्यपालिकाको उपाध्यक्ष	-सदस्य
(ग) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	-सदस्य
(घ) अध्यक्षले तोकेका दुई जना वडा अध्यक्ष	-सदस्य
(ङ) रोजगार सँयोजक	-सदस्य-सचिव

रोजगार सेवा केन्द्रको भूमिका

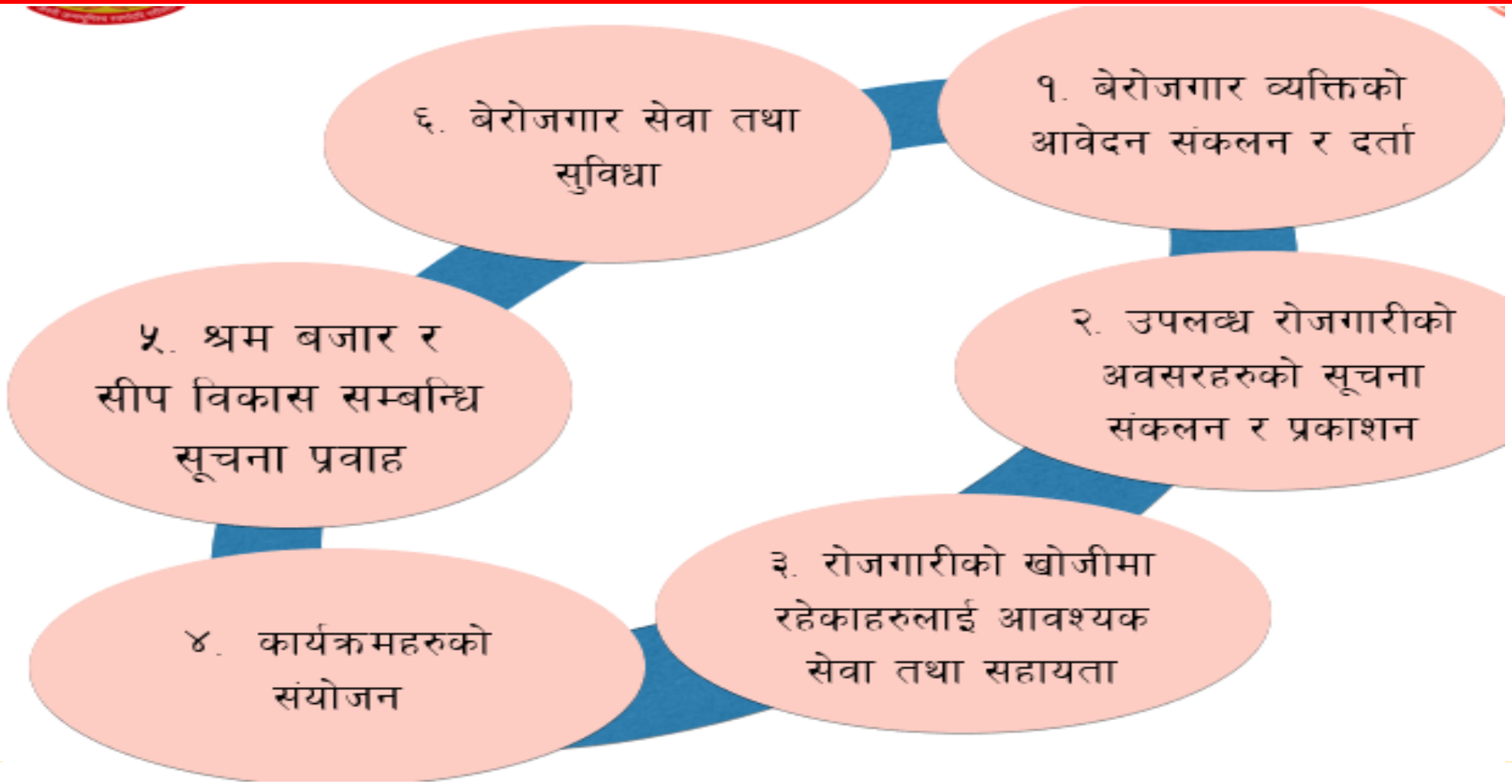

बेरोजगार व्यक्तिको दर्ता प्रक्रिया

१. बेरोजगार व्यक्तिले वडा कार्यालयमा सूचीकृत हुन फाराम भरी बुझाउने ।

२. वडा कार्यालयले फाराम संकलन र प्रारम्भिक छानविन गरी निवेदनको सूची सहित रोजगार सेवा केन्द्रमा पठाउने ।

३. रोजगार सेवा केन्द्रले वडाबाट प्राप्त सूची सहितका फारामहरुलाई एकिकृत गरी स्थानीय निर्देशक समितिमा पेश गर्ने ।

४. स्थानीय निर्देशक समितिले फारामहरुको छानविन गरी गाउँ / नगर कार्यपालिकामा स्वीकृतिका लागि सिफारिस गर्ने ।

५. गाउँ / नगर कार्यपालिकाले बेरोजगार व्यक्तिको सूची स्वीकृत गर्ने ।

६. रोजगार सेवा केन्द्रले स्वीकृत सूचीका बेरोजगार व्यक्तिहरुको प्राथमिकताक्रम निर्धारण गरी सो को विवरण रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा प्रविष्ट गर्ने ।

७. बेरोजगार व्यक्तिहरुको प्राथमिकताक्रम सहितको सूची सार्वजनिकिकरण गर्ने ।

बेरोजगार साहयता कार्यक्रम

- रोजगारीको अवसर सम्बन्धी सूचना उपलव्ध गराउने
- रोजगारमूलक र सीपमूलक तालिम प्रदान गर्ने
- बैङ्क तथा वित्तीय संस्था मार्फत सहुलियतपूर्ण ऋण उपलव्ध गराउने
- स्वरोजगार सिर्जना गर्ने

बेरोजगार सहायता सम्बन्धी अन्य कार्यक्रम सञ्चालन

- रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणालीको स्थापना र सञ्चालन
- रोजगारी सिर्जनाका लागि स्थानीय प्रविधि र उत्पादनलाई प्रोत्साहन
- सीप तथा क्षमता विकासका लागि अन्य क्षेत्रसँग साझेदारी र सहकार्य
- बैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाको पुँजी, सीप र अनुभवको उपयोग

निर्वाह भत्ता पाउने अवस्था ???

(क) परिवारको कुनै पनि सदस्यले तोकिए बमोजिमको रोजगारी नपाएमा,

(ख) नेपाल सरकारले तोकेभन्दा कम वार्षिक आय भएका परिवारलाई,

(ग) परिवारको कुनै पनि सदस्य स्वरोजगार नभएमा,

(घ) परिवारको कुनै सदस्य वैदेशिक रोजगारीमा नगएकोमा,

(ङ) सरकारी कोष वा अन्य मुलुक वा अर्न्तराष्ट्रिय वा अन्तरसरकारी संघ, संगठन वा अन्य कुनै संस्थाबाट नियमित निवृत्तभरण वा अवकाश सुविधा लिइरहेका वा सामाजिक सुरक्षा कोष वा नेपाल सरकारको सहायता सम्बन्धी अन्य कोषबाट वा रोजगारदाताबाट नियमित रुपमा कुनै पनि किसिमको सहायता प्राप्त गरेको व्यक्तिको परिवारलाई निर्वाह भत्ता दिइने छैन ।

निर्वाह भत्ता ?

बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगार उपलब्ध गराउन नसकेमा एक आर्थिक वर्षमा मन्त्रालयले तोकेको न्यूनतम पारिश्रमिकको एकसय दिन बराबरको रकमको पचास प्रतिशत रकम

कुनै बेरोजगार व्यक्तिले एक आर्थिक वर्षमा एकसय दिन भन्दा कम अवधि मात्रै रोजगारी पाएमा एकसय दिन पुग्न बाँकी अवधीको मन्त्रालयले तोकेको न्यूनतम पारिश्रमिकको पचास प्रतिशत बराबरको रकम मात्र निर्वाह भत्ता उपलब्ध गराइनेछ ।

बेरोजगारहरुको प्रमाणिकरण र सुचिकृत संख्या

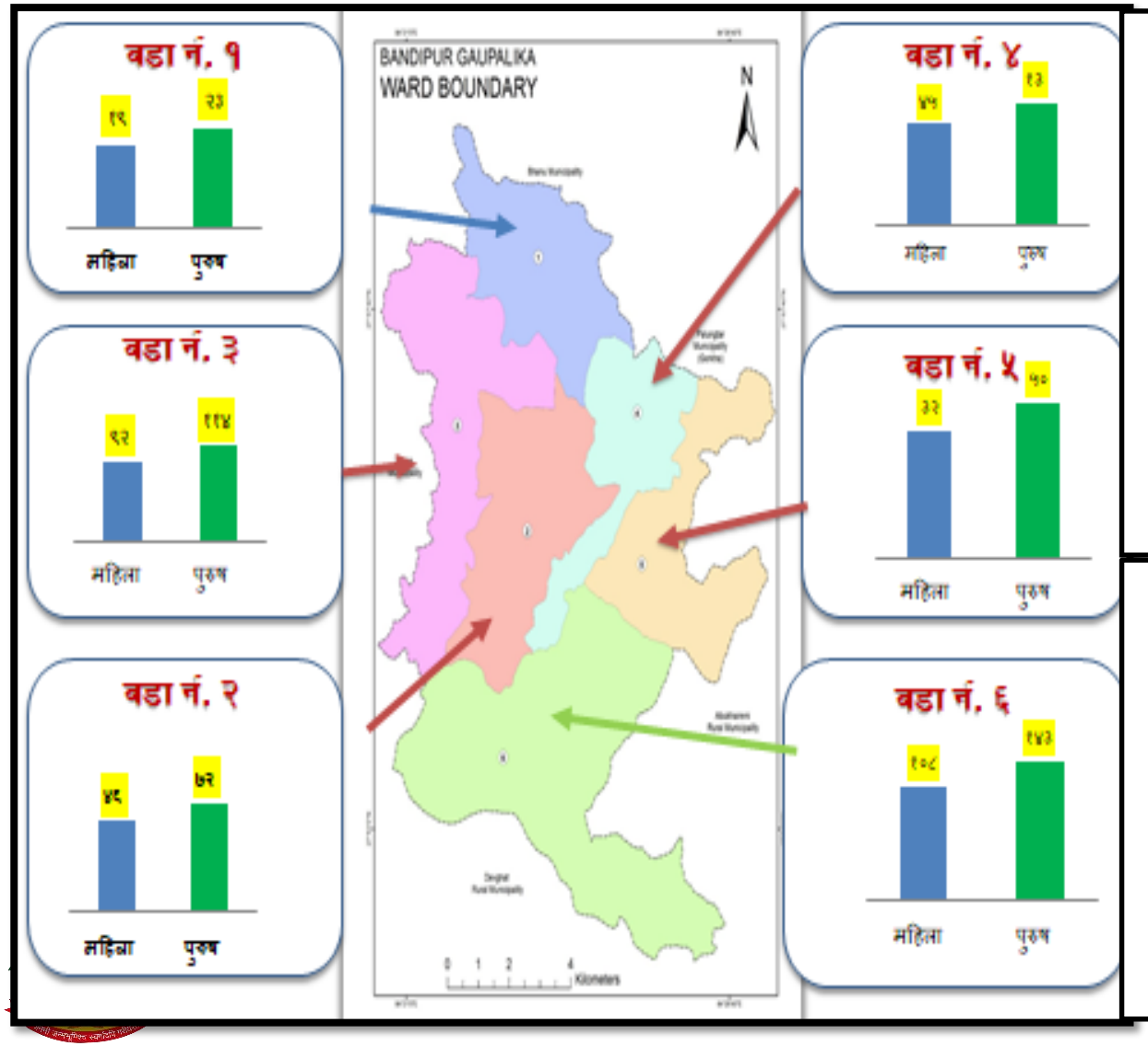

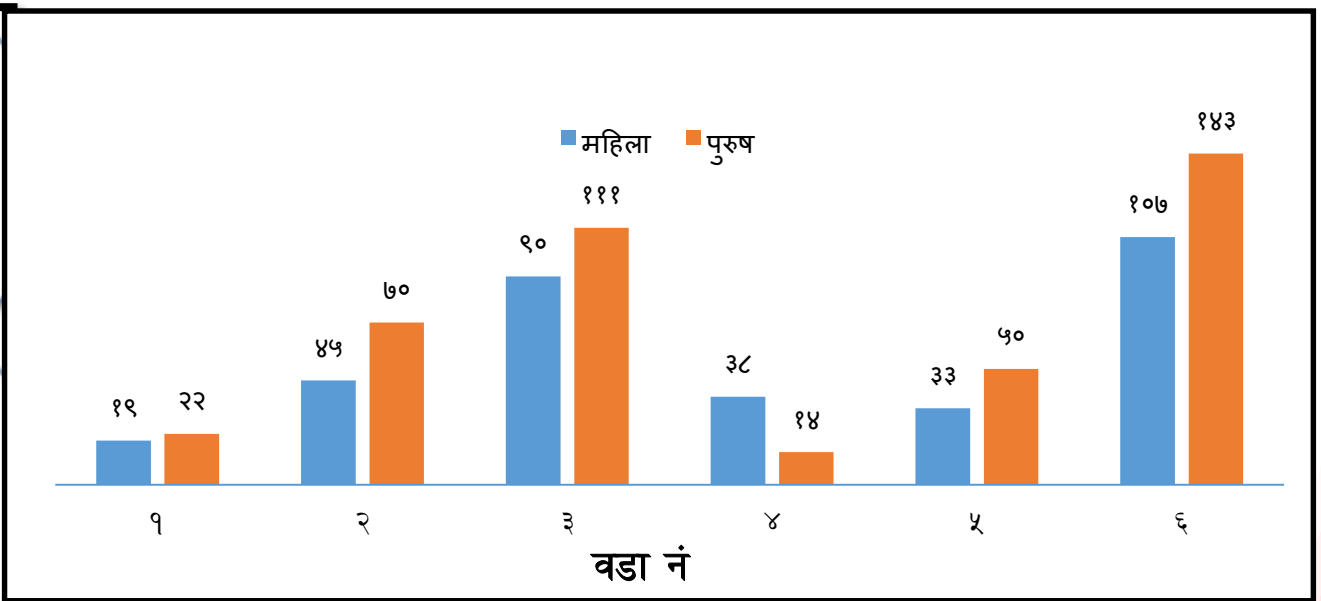

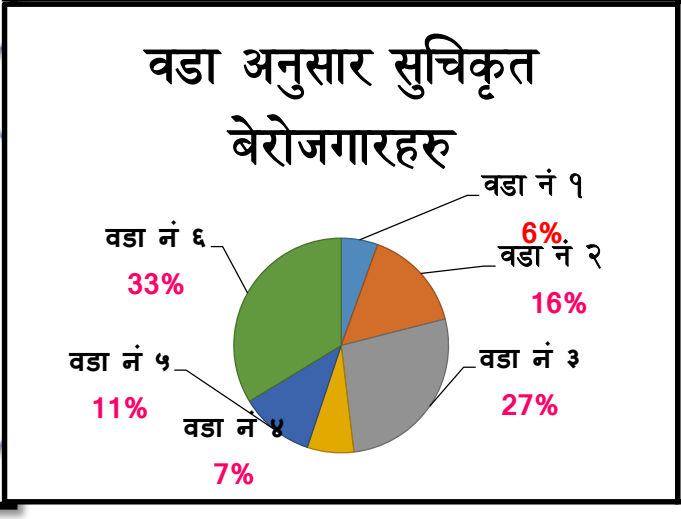

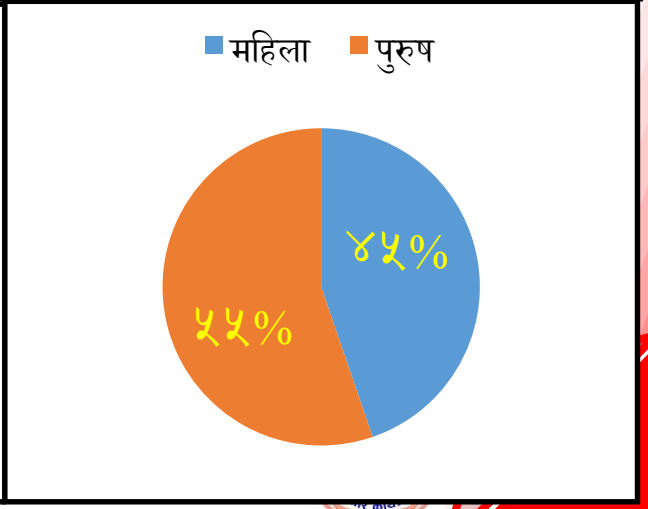

हाल सम्मका उपलब्धिहरु

- आ.ब. २०७५/७६ मा संकलन भएका बेरोजगारहरुको सुची प्रमाणीकरण
- कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजनाको समापन/ हस्तान्तरण / उपलब्धिको दस्ताबेजिकरण (Capture of success and documentation of the program)
- कार्यक्रमको वितिय तथा अन्य प्रतिबेदन तयार गरि मन्त्रालय पठाईएको
- निःशुल्क सिपमुलक तालिम संचालन सम्बन्धि सूचना प्रकाशित गरि सहभागीहरुको नामावली सामाजिक विकास मन्त्रालय तथा सेवा प्रदायक सस्था पोखरालाइ पठाईएको
- लक्षित वर्ग योजना तथा कार्यक्रम माग सम्बन्धि सूचना प्रकाशित गरि योजना संकलन तथा छनौट
- बेरोजगारहरुको फारम/सूचना अध्यावधिक गर्ने बारे सूचना प्रकाशन गरि फारम अध्यावधिक भैरहेको
- Cash For Work अनुसार योजना छनौट गरि मन्त्रालय पठाईएको
- योजना अनलाइन मा प्रविष्ठ गरिएको

समस्या तथा चूनौतिहरु

समस्या	समस्या समाधानको लागि गरिएको उपाय
बेरोजगारहरुको विवरण अध्यावधिक गर्न समस्या	सबै बडा कार्यलयलाई सुचना प्रकाशन गरि अध्यावधिक गर्न आग्रह गरेको सोही बमोजिम सबै वडाहरुमा अपुर्ण फाईल पठाईसकेको
जनशक्तीको अभाव (प्राविधिक)	श्रम रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयमा जानकारी गरिएको (अध्यक्ष एवँ रोजगार सँयोजक)
बेरोजगारहरुको विवरण अनलाईनमा प्रविष्ठ गर्न नसकिएको (हाल सम्म जम्मा ५० जना)	वडा सचिव तथा अध्यक्षहरुलाई अनुरोध गरिएको
जनप्रतिनिधी तथा आम नागरिकबाट कार्यक्रम लाई हेर्ने दृष्टिकोण	लक्षित वर्गलाई पर्यटन, पुर्वधार विकास, कृषि जस्ता विभिन्न क्षेत्रमा परिचालन गरि सरकारले तोकेको न्युनतम रोजगारी भन्दा भन्दा बढि रोजगारी दिने
शिक्षित बेरोजगारलाई समेटन नसकिएको	निजी क्षेत्र तथा अन्य सरोकारावाल रोजगारदाताहरु सँग सहकार्य गरि रोजगार सेवा केन्द्रलाई प्रभावकारी बनाउने

जोखिम पहिचान र निराकरणका रणनीतिहरु

जोखिम पहिचान	रणनीतिहरु
७४२ जना निवेदन दिएका व्यक्तिहरुलाई कम्तिमा १०० दिनको रोजगारी दिन	• युवा स्वरोजगारलाई प्रबर्द्धन गर्न सहुलियत ऋणको व्यवस्थापन गर्ने • व्यवसायिक तालिम प्रदान गरि स्वरोजगार बन्नलाई प्रत्सोहान गर्ने • रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि कृषि, पशु, आर्थिक विकास शाखा सँग समन्वय गरि एकीकृत कार्यक्रम बनाउने • पालिकाको नियमित कार्यक्रम तर्फका श्रम प्रधान योजनाहरु कार्यन्वयन गर्न रोजगार उपभोक्ता समितीलाई जिम्मा दिने व्यवस्था मिलाउन अनुरोध गर्ने
बेरोजगार सूचीमा रोजगार व्यक्ति पनि सूचिकृत हुन सक्ने	वडा सदस्यहरुको सहयोगमा बेरोजगार पहिचान तथा छानबिन गर्ने र निर्देशक समितीबाट हटाउने निर्णय गरि कार्यपालिकाको बैठकबाट हटाउने

जोखिम पहिचान र निराकरणका रणनीतिहरु

जोखिम पहिचान	रणनीतिहरु
रोजगारमुलक आयोजनामा सुचिकृत बेरोजगारहरु नआउने	उपयुक्त बेरोजगारको पहिचान गर्ने, काममा खटाउदा नजाने बेरोजगारलाई सुचिबाट हटाउने
बेरोजगारहरुलाई दीर्घकालिन रुपमा रोजगार दिन नसकिने	गाउँपालिकाले आफनै श्रोतबाट रोजगार बैक, रोजगार दस्ता जस्ता समुह गठन गरि परिचालन गर्ने
निर्वाह भत्ता वितरणका क्रममा विवाद	• उच्चतम रोजगारी श्रृजना • व्यवस्थित तथ्यांक • कार्यपालिका सदस्यहरुद्वारा लाभग्राही सूची बनाउन निष्पक्ष छानबीन

कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) कार्यविधि, २०७६ स्वीकृत मितिः २०७६/०७/२४

- स्थानीय तहमा सूचिकृत बेरोजगार व्यक्तिहरुलाई न्यूनतम रोजगारी सुनिश्चित गर्न एवं सामुदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउन यो कार्यविधी ल्याईएको
- स्थानीय तहले सुचिकृत बेरोजगारहरुलाई न्युनतम १०० दिन रोजगारी पुग्ने गरि योजना छनौट गरि मन्त्रालय पठाउने
- मन्त्रालयले योजनाको प्रकृती, वडामा सुचिकृत बेरोजगारहरुको सँख्याको आधारमा बजेट बिनियोजन
- **श्रममूलक प्रविधिको प्रयोग गर्नुपर्ने**
- **लागत अनुमान स्वीकृत भएको हुनुपर्ने**
- **न्यूनतम सत्तरी प्रतिशत रकम ज्यालामा खर्च हुनुपर्ने**
- **रोजगार उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गर्नुपर्ने**

आगामी कार्ययोजनाहरु

सि.न.	कार्य विवरण तथा चौमासिक लक्ष्यका कार्यक्रमहरु	प्रथम चौमासिक लक्ष्य आ.ब २०७६/७७						
		पौष	माघ	फाल्गुन	चैत्र	बैसाख	जेठ	असार
१	वडा मार्फत संकलन भएको बेरोजगारहरुको सुची लाइ E-MIS प्रणालीमा प्रविस्ठ गर्ने							
२	मन्त्रालयबाट प्राप्त हुने रोजगारमूलक योजनाको कार्यान्बयन							
	योजनाको अनुगमन तथा मुल्यांकन							
३	गाउँ पालिका क्षेत्र भित्र सँभाव्य रोजगारीको स्थिती विश्लेषण गरि रोजगार नक्साँकन (Employment Mapping) गर्ने							
४	स्थानीय रोजगार दाताहरुको पहिचान तथा तथ्याँक सँकलन गर्ने							
५	आ.ब २०७७/७८ का लागि बेरोजगारहरुलाइ सुचिकृत हुन आहवान गर्ने							
६	गाउँपालिका क्षेत्रभित्र उपलब्ध रोजगारीका अवसर पहिचान गरि सूचना प्रबाह गर्ने र बेरोजगारहरुलाई काममा परिचालन गर्ने							
७	मन्त्रालय तथा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले तोकेको अन्य कार्यहरु							

कुनै जिज्ञासा वा सल्लाह/सुझाव ???

धन्यबाद !!!